

Humanitarian and Pedagogical Institute «Beit Khan», 2023. 18. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/381415322_Cifrovi_tehnologii_navanna_u_visij_osviti_Ukraini_v_umovah_sogodenna [accessed Apr 15, 2025].

АНАЛІЗ ЧАСТОТИ ЗВЕРНЕННЯ ЮНАКІВ ДО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЯК ЗАСОБУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ

Наталія РУДЕНКО,

***кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної
педагогіки і психології та спеціальної освіти імені проф. Т. І. Поніманської***

Рівненський державний гуманітарний університет

Анотація. У тезах представлено результати дослідження зв'язку рівня самотності, емоційних перешкод у встановленні контактів юнаків з частотою звернення до штучного інтелекту як засобу психологічної допомоги. Показано, що більшість респондентів недостатньо довіряють новим технологіям у сфері психології. Виявлено, що для респондентів, які відчують самотність і труднощі у спілкуванні, частота звернення до штучного інтелекту за психологічною підтримкою не є впливовим чинником.

Ключові слова. юнацький вік, психологічна допомога, штучний інтелект, самотність, перешкоди у спілкуванні

Natalia RUDENKO. Analysis of the Frequency of Young People's Reference to Artificial Intelligence as a Means of Psychological Help

Abstract. The abstracts present the results of a study of the relationship between the level of loneliness, emotional obstacles in establishing contacts between young men and the frequency of resorting to artificial intelligence as a means of psychological assistance. It is shown that most respondents do not have sufficient trust in new technologies in the field of psychology. It was found that for respondents who experience loneliness and difficulties in communication, the frequency of turning to

artificial intelligence for psychological support is not an influential factor.

Key words: adolescence, psychological help, artificial intelligence, loneliness, communication barriers

Сучасний світ переживає стрімкі зміни, пов'язані з впровадженням технологій генеративного інтелекту, які відкривають нові можливості у різних сферах, зокрема психології. На сьогоднішній день вивчення потенціалу штучного інтелекту (ШІ) в психології є достатньо актуальним, адже він відкриває нові можливості для психологічних досліджень та психологічної практики, сприяючи покращенню процесу психологічної діагностики та розробці ефективних методів консультування (Мельник, Малиношевська, & Андросович, 2024). Однак актуальним залишається питання: чи може ШІ у майбутньому замінити психолога? Це особливо важливо в умовах сучасних соціальних викликів, включаючи війну в Україні, яка значно впливає на психічний стан здобувачів освіти. Вони стикаються із соціальною ізоляцією, емоційними перешкодами у спілкуванні та з почуттям самотності.

ШІ-системи, такі як Woebot, Replika, Wysa та ChatGPT, є інструментами, які набувають популярності серед молоді завдяки своїй доступності, анонімності та здатності працювати 24/7. Ці системи використовують алгоритми обробки природної мови, машинне навчання та інші інноваційні технології для забезпечення підтримки користувачів. Вони можуть надавати поради, виконувати функції активного слухання, вести розмову, а також сприяти розвитку емоційної саморегуляції (Фіцпатрік, Дарсі, & Вірхайл).

Вивченню штучного інтелекту як засобу психологічної допомоги у своїх роботах приділяли увагу такі науковці як: Д. Лакстон, К. Оладімеджі, З. Джесс-Хафф, Е. Дарсі, А. Малиношевська, М. Мельник, К. Андросович, О. Тиньков та ін.

Метою нашого дослідження було вивчення зв'язку рівня самотності, перешкод у встановленні контактів з частотою звернення юнаків до ШІ як засобу

психологічної допомоги. Експеримент проходив під нашим керівництвом членом гуртка «Психологія» Рівненської Малої академії наук учнівської молоді Северин Г. У дослідженні брали участь 103 респондента юнацького віку з м. Рівного. За результатами авторської анкети встановлено, що у здобувачів освіти виважене ставлення до потенціалу ІІІ в сфері надання психологічної допомоги, при цьому значна частина респондентів не вірить у можливість його повного заміщення людської експертності. Більшість респондентів недостатньо довіряють новим технологіям у сфері психології. Більшість респондентів має певні труднощі у взаємодії через емоційні фактори. Водночас, значна частина (25,2%) стикається з вираженими емоційними перешкодами, що вимагає уваги до їхнього емоційного стану та можливих причин дезорганізації емоційної ефективності. У більшості (53,5%) юнаків низький рівень суб'єктивного відчуття самотності. Такі результати свідчать про задовільний рівень соціальної підтримки та особистісного благополуччя серед респондентів. За результатами однофакторного дисперсійного аналізу між показниками методики суб'єктивного відчуття самотності та перешкодами у спілкуванні вплив фактора «Частота звернення підлітків до ІІІ з особистих питань» можна вважати статистично не значущим (на рівні $\alpha=0,05$). Можна вважати, що для юнаків, які відчувають самотність і труднощі у спілкуванні, частота звернення до ІІІ за психологічною підтримкою не є впливовим чинником. Результати кореляційного аналізу показали, що існують зв'язки рівня самотності респондентів з показниками «перешкод» у встановленні емоційних контактів.

Список використаних джерел

1. Мельник, М., Малиношевська, А., & Андросович, К. (2024). Генеративний штучний інтелект у психології: наслідки та рекомендації для науки і практики. Інформаційні технології і засоби навчання. 103(5). 188-206.
2. Фіцпатрік, К.К., Дарсі, Е., & Вірхейл, М. Надання когнітивно-поведінкової терапії молодим людям із симптомами депресії та тривоги за допомогою автоматизованого розмовного агента (Woebot): рандомізоване

контрольоване дослідження. Вилучено з: <https://mental.jmir.org/2017/2/e19/>
(дата звернення 11.02.2025 р.)

Reference

1. Melnyk, M., Malynoshevska, A., & Androsovysh, K. (2024). Generative Artificial Intelligence in Psychology: Implications and Recommendations for Science and Practice. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia*. 103(5). 188-206.
2. Fitzpatrick, K.K., Darsi, E., & Vorkhail, M. Delivering cognitive-behavioral therapy to young adults with symptoms of depression and anxiety using an automated conversational agent (Woebot): a randomized controlled trial. Retrieved from: <https://mental.jmir.org/2017/2/e19/> (Accessed 11.02.2025)

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЧЕРЕЗ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Наталія ФРАНЧУК,

кандидат педагогічних наук, доцент, старший дослідник

¹Український державний університет імені Михайла Драгоманова;

*²Інститут цифровізації освіти Національної академії педагогічних наук
України*

Василь ФРАНЧУК,

*доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри комп'ютерної та
програмної інженерії*

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Анотація. У статті розглядається процес цифрової трансформації наукової діяльності в умовах стрімкого розвитку технологій штучного інтелекту. Обґрунтовано актуальність інтеграції інструментів штучного інтелекту в дослідницьку практику та підвищення рівня цифрових компетентностей наукових і науково-педагогічних працівників. Визначено основні проблеми